

Измислицата е истина, прикрита в една лъжа"

06.03.2011 12:10

Режисьорът Милчо Манчевски на София Филм Фест

Кадър от филма "Майки". Снимка: София Филм Фест

„Сенки“ (2007, номинация за „Оскар“ за най-добър чуждоезичен филм),

копродукция с България.

Милчо Манчевски е роден през 1959 г. в Скопие.

Утвърждава се като фотограф и автор на експериментални филми. В момента македонският творец живее в Ню Йорк и преподава режисура във факултета за изкуства, кино и телевизия към Нюйоркския университет.

Манчевски прави световен пробив с игралния си дебют „Преди дъжда“ (1994) – отличен с над 30 международни награди, сред които „Златен лъв“ от Венеция (1994 г.) и номинация за „Оскар“ (1995) за най-добър чуждоезичен филм.

Публиката на София Филм Фест познава и другите му филми „Праха“ (2001) и

„Майки“ (2010) е четвъртият филм на Милчо Манчевски, копродукция на Македония, България и Франция (копродуцент от българска страна е „Елемент Филмс“ (Методи Петриков), с подкрепата на Националния филмов център).

С „Майки“ се завърнахте на територията на „Преди дъжда“, където три привидно несвързани истории се преплитат в едно цяло. „Майки“ е изграден от две игрални части и една документална. Как те се свързват помежду си?

Филмът въздейства като триптих, такива творби сме виждали в църкви и музеи. Три картини функционират като едно цяло и се доизграждат взаимно. Всяка една от тях не е завършена сама за себе си, нужно е да се разглеждат като едно цяло. Ако ги поставите една до друга, различията между тях се подчертават, а също и приликите. От нас се иска да ги видим в нова светлина.

Как са свързани трите истории?

Чрез тона и темата. Аз не се интересувам от водене на разказ, където една история спретнато следва друга. Бях по-заинтригуван от обрания, строг по спартански изказ, исках връзките да се изграждат в съзнанието на наблюдателя и те не са непременно продиктувани от формата на разказа. В крайна сметка това е комплексно усещане, създавано в съзнанието на зрителя, който възприема и трите, на пръв поглед несвързани истории, видени заедно.

За какво се разказва в отделните части?

За природата на истината. И в трите истории се разглежда истината, видяна през счупено огледало. Ние учим нещо, а по-късно научаваме, че вероятно не сме се докоснали до самата истина. Колкото повече се опитваме да разберем истината, толкова по-маловажно е станалото „де факто“ и толкова по-значима се оказва емоционалната истина за живия човек. Да, фактите не могат да се пренебрегнат, но в края на краищата любовта и страданието се оказват много по-важни.

Вие навлизате в една тъмна територия, сякаш актуализирате Достоевски или Гогол спрямо съвременна Югоизточна Европа.

Обичам качествената трагедия. В книгата на босненския писател Меса Селимович открих думи, които звучат така (цитирам по памет): „В крайна сметка всеки човек губи по нещо.“ Бих искал тази мисъл да не е истина. И създадох „Майки“ като опит да разбера как трябва да се живее, за да не бъдем от губещата страна – поне за миг. Може би трябва да прегърнем тъгата и страховете си.

Какво ви вдъхнови за създаването на „Майки“?

Истината. И трите истории във филма са действителни. Те са не само въз основа на реални събития, но често следват действия и диалог дословно – така, както са се случили. Една от историите е документален филм, но истина-та в документалния филм може да се окаже по-неуловима и дори объркваща.

Кое отличава измислицата от реалността?

Един писател е казал: “Разликата между измислицата и реалността е, че измислицата трябва да има смисъл.” И още по-добре: “Измислицата е истина, прикрита в една лъжа.”

Влюбен ли сте в македонския пейзаж?

Обичам възможностите, които той ми дава: изразяване на вътрешния свят на героите или контраст между природата и състоянието на тяхната душевност. Да, нашата страна е прекрасна и ми е тъжно, че водоелектрическите централи и новият начин на живот ще я променят завинаги.